

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 19. septembrī
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2022/0277(COD)

12413/22
ADD 4

AUDIO 86
CODEC 1314
DIGIT 166
MI 668
DISINFO 72
FREMP 183
COMPET 712
EDPS 1
DATAPROTECT 256
JAI 1194
SERVICES 18
POLGEN 121

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2022. gada 16. septembris

Saņēmējs: Padomes Ģenerālsekretariāts

K-jas dok. Nr.: SWD(2022) 287 final

Temats: KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS Pavaddokuments dokumentam Priekšlikums - Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par vienota mediju pakalpojumu satvara izveidi iekšējā tirgū (Eiropas Mediju brīvības akts)

Pielikumā ir pievienots dokuments SWD(2022) 287 *final*.

Pielikumā: SWD(2022) 287 *final*

Briselē, 16.9.2022.
SWD(2022) 287 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums - Eiropas Parlamenta un Padomes Regula
par vienota mediju pakalpojumu satvara izveidi iekšējā tirgū (Eiropas Mediju brīvības
akts)

{COM(2022) 457 final} - {SEC(2022) 322 final} - {SWD(2022) 286 final}

KOPSAVILKUMA LAPA

Eiropas Mediju brīvības akta ietekmes novērtējums

A. Rīcības nepieciešamība

Kāda ir problēmas būtība un kāpēc problēma ir nozīmīga ES mērogā?

Tā kā mediju tirgi kļūst arvien digitālāki un sniedzas pāri robežām, iekšējā mediju tirgus pienācīgu darbību kavē vairākas problēmas. Tās ir šādas:

- šķēršļi pārrobežu darbībām un ieguldījumiem;
- nepietiekama regulatīvā sadarbība un konverģence;
- iejaukšanās kvalitatīvu mediju pakalpojumu brīvā sniegšanā; un
- neskaidra un/vai netaisnīga ekonomisko resursu piešķiršana.

Lai gan problēmu nopietnums ES valstīs atšķiras, kopumā tās traucē mediju dalībniekiem pilnībā izmantot iekšējā tirgus potenciālu, saglabāt ekonomisko ilgtspēju un pienācīgi pildīt sabiedrisko lomu iedzīvotāju un uzņēmumu informēšanā.

Kas būtu jāpanāk?

Vispārējais mērķis ir uzlabot iekšējā mediju tirgus darbību.

Iniciatīvas konkrētie mērķi ir šādi:

- veicināt pārrobežu darbību un ieguldījumus iekšējā mediju tirgū;
- palielināt regulatīvo sadarbību un konverģenci iekšējā mediju tirgū;
- sekmēt kvalitatīvu mediju pakalpojumu brīvu sniegšanu iekšējā tirgū; un
- nodrošināt pārredzamu un taisnīgu ekonomisko resursu piešķiršanu iekšējā mediju tirgū.

Kāda ir ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība (subsidiaritāte)?

Šī iniciatīva mazinās slogu, ar ko tirgus dalībniekiem nākas saskarties, lai ievērotu dažādus valstu tiesiskos režīmus, ja tie darbojas vairākās dalībvalstīs. Tā palielinās paredzamību un juridisko noteiktību, veicinās godīgu konkurenci (it īpaši attiecībā uz globālajām tiešsaistes platformām), sekmēs pārrobežu ieguldījumus un uzlabos ES sniegto mediju pakalpojumu kvalitāti. Iejaukšanās tikai valsts līmenī nebūtu pietiekami plaša, un tai trūktu nepieciešamā tuvināšanas efekta. Nekādā gadījumā iniciatīva neiejauksies valstu identitātē vai regulējuma tradīcijās mediju jomā.

B. Risinājumi

Risinājumu varianti izvirzīto mērķu sasniegšanai: Vēlamais risinājums (ja ir). Ja ne, tad kāpēc?

Papildus dinamiskajam¹ pamatscenārijam tika detalizēti izvērtēti trīs varianti.

1. variants. Ieteikums par mediju plurālismu un neatkarību, mudinot dalībvalstis un dažās jomās arī mediju tirgus uzņēmumus īstenot virkni pasākumu, lai veicinātu mediju plurālismu, redakcionālo neatkarību un pārredzamību un godīgumu mediju tirgū.

2. variants. Tiesību akta priekšlikums un ieteikums par mediju neatkarību, no kuriem pirmais paredz kopīgus noteikumus mediju pakalpojumu iekšējam tirgum, bet otrais mudina mediju uzņēmumus un dalībvalstis sekmēt mediju neatkarību un pārredzamību.

3. variants. Pilnveidots tiesību akta priekšlikums, ar kuru papildus visiem 2. risinājuma tiesību aktu elementiem tiek pievienoti papildu pienākumi mediju tirgus uzņēmumiem un regulatoriem, lai veicinātu kvalitatīvu mediju pakalpojumu pieejamību un pārredzamu/godīgu ekonomisko resursu sadali mediju tirgū.

Tiesību aktu priekšlikumos būtu paredzēts izveidot padomi, ko veidotu attiecīgo valstu regulatīvo iestāžu pārstāvji, kuriem palīdzētu sekretariāts, ko nodrošinātu Komisija (**A apakšvariants**), vai neatkarīgu ES biroju (**B apakšvariants**).

¹ Pamatscenārijs ir dinamisks, jo tajā ņemti vērā visi spēkā esošie attiecīgie ES tiesību akti (piem., AVMPD) un tie, kas vēl nav pieņemti (piem., DPL un DTL).

Vēlamā iespēja, kas ieteicama politiskai pieņemšanai, ir 2. iespējas A apakšvariants .
Dažādu ieinteresēto personu viedokļi. Atbalsts konkrētiem risinājumiem
Sabiedrība un vairums citu ieinteresēto personu, tostarp mediju brīvības kopiena, patērētāju organizācijas, valstu mediju regulatori, Eiropas Audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupa (ERGA), sabiedriskās un privātās raidorganizācijas, satura izplatītāji, tiešsaistes starpnieki un reklāmas ekosistēmas dalībnieki, atbalsta līdzsvarotas likumdošanas intervences iespēju, nevis nekādu rīcību vai detalizētu standartu noteikšanu. Tikai izdevēji dotu priekšroku ieteikumam, lai gan viņi atbalsta pasākumus attiecībā uz auditorijas mērījumiem, valsts reklāmu un žurnālistikas avotu aizsardzību. Attiecībā uz pārvaldību plašu atbalstu guvusi uz ERGA balstīta pārraudzības struktūra. Regulatori un mediju brīvības kopiena lielākoties atbalsta ERGA stiprināšanu, turpretim uzņēmumi un uzņēmumu apvienības labprātāk saglabātu to pašreizējā formā.
C. Vēlamā risinājuma ietekme
Ieguvumi no vēlamā risinājuma (ja tāda nav, tad no galvenajiem risinājumiem)
Labāk funkcionējošs iekšējais mediju tirgus veicinās lielākus ieguldījumus, paplašināsies un palielināsies konkurence, tādējādi uzlabojot mediju uzņēmumu dzīvotspēju un nodrošinot patērētājiem piekļuvi daudzveidīgākam kvalitatīvam mediju saturam. Gada neto ekonomiskie ieguvumi, kas izpaužas kā mediju uzņēmumu ieņēmumu pieaugums, tiek lēsti 2,9 miljardu EUR apmērā. Gaidāmie ieguvumi sabiedrībai ietver lielāku atbildību un uzticēšanos medijiem, kā arī mediju brīvības un plurālisma uzlabošanu, tādējādi stiprinot tiesiskumu un demokrātijas standartus.
Cik izmaksās vēlamākais risinājums (ja tāds ir, pretējā gadījumā – galvenie risinājumi)?
Vēlamais risinājums neradīs nekādas izmaksas iedzīvotājiem un tikai nenozīmīgas pielāgošanas izmaksas uzņēmumiem, t. i., kopējās vienreizējās izmaksas visiem uzņēmumiem būs no 9,4 līdz 14 miljoniem EUR un regulārās ikgadējās izmaksas – no 5,6 līdz 14,5 miljoniem EUR, kas visas tiks iekļautas parastajās uzņēmējdarbības izmaksās. Valsts iestāžu gada izmaksas būs 6,1 miljons EUR. Tas ietver aptuveni 2 līdz 2,3 miljonus EUR gada izmaksu ES: 8–10 pilnas slodzes ekvivalenta amata vietas un aptuveni 1 miljons EUR ² darbības budžets, kas paredzēts A apakšvariantā izklāstītajam pārvaldības risinājumam.
Ietekme uz MVU un konkurētspēju
Paredzams, ka MVU izmaksas būs nelielas, galvenokārt saistībā ar iepazīšanos ar jaunajiem pasākumiem. Tās tiks līdzsvarotas ar lielākiem ieguvumiem, kas, domājams, būs būtiski, jo vēlamais risinājums ļaus MVU darboties, tostarp pārrobežu mērogā, paredzamākā un konsekvētākā normatīvajā vidē. Iniciatīva paplašinātu MVU darbības jomu, lai tie varētu konkurēt ar citiem tirgus dalībniekiem, tostarp tiešsaistes platformām. Turklāt pārredzamāka un taisnīgāka valsts reklāmas līdzekļu piešķiršana mazinātu tirgus izkropļojumus MVU interesēs.
Nozīmīga ietekme uz valstu budžetiem un pārvaldes iestādēm
Valstu iestādēm radīsies regulāras administratīvās un izpildes izmaksas, taču tās arī ietaupīs: valstu mediju regulatori varētu ietaupīt līdz 20 % no pašreizējiem gada izdevumiem, kas saistīti ar koordināciju ERGA. Paredzams, ka vēlamais risinājums uzlabos mediju regulatoru sadarbības kvalitāti un palīdzēs tiem risināt pārrobežu problēmas. Turklāt pasākumi attiecībā uz valsts reklāmu un sabiedrisko mediju neatkarības garantijām palielinās valsts resursu izmantošanas pārredzamību un efektivitāti.
Cita paredzama būtiska ietekme
Arvien plašāka kvalitatīva mediju satura nodrošināšana, lielāka tirgus pārredzamība un drošāka informācijas telpa dos iespējas patērētājiem un labāk aizsargās tos, uzlabojot nosacījumus vārda un informācijas brīvības īstenošanai. Turklāt, uzlabojot sabiedrības un uzņēmumu piekļuvi

² Tiesību akta finanšu pārskatā ir iekļauti detalizēti dati par ES izmaksām.

kvalitatīviem mediju pakalpojumiem, uzlabosies vienotā tirgus integritāte kopumā.

Proporcionalitāte

Vēlamajā variantā paredzētie pasākumi ir mērķtiecīgi un nepārsniedz to, kas nepieciešams iniciatīvas mērķu sasniegšanai. Proti, vēlamākais risinājums paredz tikai līdzsvarotus saskaņošanas pasākumus kopā ar sadarbības sistēmu valstu mediju regulatoriem ES līmeņa padomē, kas ir nepieciešami iekšējā mediju tirgus pareizai darbībai. Priekšlikumā ir ņemts vērā slogs, kas gulstas uz dažādiem dalībniekiem, un jaunie pienākumi aprobežojas ar būtiskākajiem, ar tiešu atbilstību un izpildes izmaksām, kas ir samērīgas ar iniciatīvas mērķiem.

D. Turpmākie pasākumi

Politikas pārskatīšanas termiņš

Pēc leģislatīvā instrumenta pieņemšanas dalībvalstu rīcībā būs 3 līdz 6 mēneši, lai pielāgotu savas valsts sistēmas atkarībā no attiecīgajiem noteikumiem. Pirmais novērtējums notiks 4 gadus pēc jauno noteikumu stāšanās spēkā, un turpmākie novērtējumi tiks veikti ik pēc 4 gadiem. Saskaņā ar leģislatīvo instrumentu tiks izveidots neatkarīgs mehānisms, lai uzraudzītu riskus, kas apdraud mediju pakalpojumu iekšējā tirgus darbību. Ieteikuma gadījumā tiks paredzēta arī īpaša uzraudzības shēma. Tā, dalībvalstis iesniegs Komisijai visu attiecīgo informāciju par pasākumiem un darbībām, kas veiktas saistībā ar mediju īpašumtiesību pārredzamību. Pārējās ieteikuma jomas tiks uzraudzītas saskaņā ar leģislatīvajā instrumentā noteikto mehānismu.